

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Н А К А З

м. Київ

25.12.2007

№ 1172

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України	
“ <u>27</u> ” <u>грудня</u>	<u>2007</u> р.
за № <u>1413/14680</u>	
Керівник реєструючого органу 	підпис

*Про затвердження Умов
прийому до вищих навчальних
закладів України*

На виконання Закону України “Про вищу освіту”

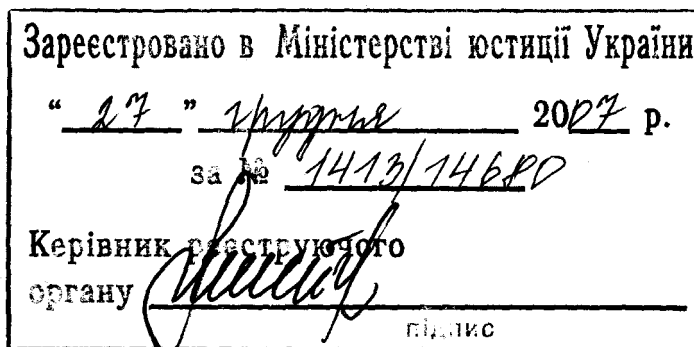
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Умови прийому до вищих навчальних закладів України, що додаються.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 05.02.2007 № 84 "Про затвердження Умов прийому до вищих навчальних закладів України", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 13.02.2007 за № 118/13385.
3. Адміністративне - господарському департаменту (Ханюк В.А.) у встановленому порядку зробити відмітку в архівних справах.
4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Шинкарука В.Д..

Міністр

І.О. Вакарчук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
25.12.2007 № 1172

**Умови прийому
до вищих навчальних закладів України**

Ці Умови є обов'язковими для вищих навчальних закладів незалежно від форми власності та підпорядкування, що акредитовані за I – IV рівнями або отримали ліцензію на надання освітніх послуг з підготовки фахівців за напрямками (спеціальностями), затвердженими постановами Кабінету Міністрів України від 24.05.97 № 507 "Про перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями" (із змінами), від 13.12.2006 № 1719 "Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра" (із змінами) та від 20.06.2007 № 839 "Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста".

Громадяни України мають право на безоплатну освіту в усіх державних та комунальних навчальних закладах незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання та інших обставин, їм гарантується здобуття на конкурсній основі вищої освіти всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів у вищих навчальних закладах за кошти державного бюджету в межах вимог державних стандартів, якщо вищу освіту за цим освітньо-кваліфікаційним рівнем громадянин здобуває вперше.

Громадяни України, які за станом здоров'я втратили можливість виконувати службові чи посадові обов'язки за отриманою раніше кваліфікацією, мають право безкоштовно здобувати вищу освіту за другим напрямом (спеціальністю) у державних та комунальних навчальних закладах за наявності висновків медико-соціальної експертної комісії.

1. До вищих навчальних закладів України приймаються громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, мають відповідний освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та виявили бажання здобути вищу освіту.

2. Прийом до вищих навчальних закладів I рівня акредитації (технікумів, училищ та прирівняних до них закладів) здійснюється для підготовки фахівців за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

Прийом до вищих навчальних закладів II рівня акредитації (коледжів та прирівняних до них закладів) здійснюється для підготовки фахівців за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста та за напрямками підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра.

Прийом до вищих навчальних закладів III рівня акредитації (університетів, академій, консерваторій, інститутів та прирівняних до них закладів) здійснюється для підготовки

фахівців за напрямами освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, а також за окремими спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня магістра.

Прийом до вищих навчальних закладів IV рівня акредитації здійснюється для підготовки фахівців за напрямами освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, спеціальностями освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціаліста, магістра.

3. До участі в конкурсі щодо зарахування на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки молодших спеціалістів, бакалаврів допускаються особи, які мають документ державного зразка про повну загальну середню освіту.

Особи з базовою загальною середньою освітою приймаються на перший курс вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації для навчання за освітньо-професійними програмами підготовки молодшого спеціаліста з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти.

Вищі навчальні заклади мають право приймати осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень – кваліфікований робітник, для навчання із скороченим терміном підготовки молодшого спеціаліста за умови обрання ними відповідного напрямку підготовки.

Вищі навчальні заклади II-IV рівнів акредитації мають право приймати на перший курс осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, зокрема для продовження навчання із скороченим терміном підготовки бакалавра за умови вступу на відповідний напрям підготовки.

Прийом на підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціаліста, магістра має здійснюватися на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра.

Прийом на навчання за освітньо-професійними програмами спеціаліста та магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань здійснюватиметься також на основі здобутого освітнього рівня - повна загальна середня освіта.

Прийом на підготовку за кошти фізичних (юридичних) осіб фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра здійснюється також на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста.

Вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом, мають право приймати тільки на перший курс за відповідними програмами підготовки осіб, які відповідають установленим вимогам проходження військової служби. Вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів приймають на навчання без відриву від служби військовослужбовців військової служби за контрактом, які бездоганно прослужили у Збройних Силах не менше одного терміну контракту, на місця державного замовлення для підготовки фахівців за напрямами освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, що визначаються щорічним наказом Міністерства освіти і науки та Міністерства оборони України.

4. Підготовка іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно із Законом України “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” (із змінами), постановами Кабінету Міністрів України від 26.02.93 № 136 “Про навчання іноземних громадян в Україні” (із змінами) та від 05.08.98 № 1238 “Про затвердження Положення про прийом іноземців та осіб без громадянства на навчання до вищих навчальних закладів”, Указом Президента України від 25.03.94 № 112 “Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними прикордонними областями Російської Федерації”. Іноземці, яким надаються державні стипендії за міжнародними договорами, загальнодержавними програмами, іншими міжнародними зобов’язаннями України, приймаються на навчання на підставі направлень Міністерства освіти і науки в межах обсягів державного замовлення.

При прийомі на навчання за освітньо-професійними програмами спеціаліста, магістра осіб, які подають документ про здобутий в іноземних державах освітньо-кваліфікаційний

рівень, обов'язковою є процедура нострифікації документа про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень, що проводиться Міністерством освіти і науки в установленому порядку. Нострифікація цих документів здійснюється протягом першого року навчання.

Іноземці українського походження, які отримали направлення на навчання від офіційно зареєстрованих українських національно-культурних товариств, при вступі до вищих навчальних закладів України за напрямом підготовки галузей знань “педагогічна освіта”, “мистецтво”, “гуманітарні науки”, “журналістика та інформація”, “соціально-політичні науки” користуються такими самими правами на здобуття освіти, що й громадяни України, у тому числі при вступі на навчання за державним замовленням. Вони беруть участь у конкурсі щодо зарахування на навчання з оцінками (кількістю балів) сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти або з оцінками (кількістю балів) вступних випробувань на власний вибір.

При вступі на інші напрями підготовки (спеціальності) іноземці українського походження, які отримали направлення на навчання від офіційно

зареєстрованих українських національно-культурних товариств, користуються такими самими правами на здобуття освіти, що й громадяни України, якщо вони були учасниками міжнародних олімпіад із загальноосвітніх предметів, вступне випробування з яких визначено вищим навчальним закладом як профільне для вступу на обраний вступником напрям підготовки (спеціальність).

5. Прийом до вищих навчальних закладів на всі освітньо-професійні програми підготовки молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра здійснюється за конкурсом незалежно від форми власності вищого навчального закладу та джерел фінансування навчання.

6. Фінансування підготовки фахівців у вищих навчальних закладах здійснюється:

за рахунок видатків Державного бюджету України, республіканського бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів – за державним замовленням;

за рахунок пільгових довгострокових кредитів;

за рахунок коштів юридичних, фізичних осіб.

Обсяги прийому на навчання за освітньо-професійними програмами молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра за рахунок видатків державного бюджету визначаються щороку міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади України, у підпорядкуванні яких перебувають вищі навчальні заклади, з урахуванням видатків Державного бюджету.

Рішення щодо зарахування вступника з оплатою його навчання за рахунок пільгового довгострокового кредиту приймається за заявою вступника, що подається до приймальної комісії, на підставі результатів участі у конкурсі відповідно до встановленої вищому навчальному закладу квоти.

7. З метою сприяння державним і комунальним органам у підготовці кваліфікованих кадрів для вирішення соціально-економічних проблем регіонів при вступі до вищих навчальних закладів організовується цільовий прийом:

– відповідно до пункту 6 статті 22 Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (із змінами), особи з числа потерпілих від Чорнобильської катастрофи, які проживають на територіях радіоактивного забруднення і направлені на навчання згідно з планом цільової підготовки або договорами з підприємствами зараховуються поза конкурсом при поданні сертифікатів з оцінками не нижче 4 балів за 12-бальною шкалою оцінювання або 124 балів за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів);

– на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29.06.99

– № 1159 “Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості” (із змінами) міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, у сфері управління яких є вищі

навчальні заклади, кожного року доводять квоту прийому сільської молоді на поточний навчальний рік до підпорядкованих вищих навчальних закладів.

Місця для цільового прийому виділяються у межах обсягу підготовки за державним замовленням, але їх кількість не повинна перевищувати 25% (50% – у вищих навчальних закладах залізничного транспорту та педагогічних, 75% - у сільськогосподарських) з кожного напрямку підготовки (спеціальності).

8. Організацію прийому вступників до вищого навчального закладу здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом керівника вищого навчального закладу, який є її головою.

Приймальна комісія діє згідно з положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженим його керівником.

Конкурсний відбір вступників з предметів, визначених у пункті 16 цих Умов, здійснюється приймальними комісіями за сертифікатами Українського центру оцінювання якості освіти, отриманими вступниками в поточному році. Додаткових вступних випробувань вищі навчальні заклади не проводять. Для проведення вступних випробувань для окремих категорій вступників, визначених цими Умовами, створюються предметні екзаменаційні комісії вищого навчального закладу.

Для проведення вступних випробувань на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки спеціаліста та магістра, а також за скороченими програмами підготовки бакалавра на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, створюються атестаційні комісії. Склад предметних екзаменаційних і атестаційних комісій затверджується керівником вищого навчального закладу. Повноваження приймальної комісії, предметних екзаменаційних і атестаційних комісій та структурних підрозділів вищого навчального закладу з питань організації прийому до вищого навчального закладу визначаються керівником відповідно до положення про приймальну комісію.

Вищий навчальний заклад має право оголошувати прийом вступників тільки за наявності ліцензії на здійснення освітньої діяльності за відповідними напрямами підготовки та спеціальностями і зобов'язаний створити умови для ознайомлення вступників з ліцензією на здійснення освітньої діяльності, сертифікатами про акредитацію відповідної спеціальності певного напрямку.

Факт ознайомлення вступника з правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідної спеціальності певного напрямку фіксується в заяві вступника і підтверджується його особистим підписом.

Вищий навчальний заклад зобов'язаний забезпечити дотримання прав громадян на освіту, установлені законодавством України, гласність і відкритість роботи приймальної комісії, об'єктивність оцінки можливостей і здібностей вступників.

9. Кожний вищий навчальний заклад відповідно до законодавства України, цих Умов і власних статутів не пізніше як за три місяці до початку прийому документів розробляє власні правила прийому на навчання. Правила прийому затверджуються головою приймальної комісії, після чого примірник правил у триденний термін надсилається до Міністерства освіти і науки та інших центральних органів виконавчої влади за підпорядкуванням.

Правила прийому до вищих військових навчальних закладів та/або розділи правил прийому до військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів щодо підготовки громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом розробляються приймальною комісією та узгоджуються з Міністерством оборони України.

Розділи правил прийому, що стосуються іноземців, розробляються відповідно до Положення про прийом іноземців та осіб без громадянства на навчання до вищих навчальних закладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.98 № 1238.

У правилах прийому до вищого навчального закладу обумовлюються :

– перелік напрямів підготовки (спеціальностей), за якими вищий навчальний заклад оголошує прийом документів відповідно до виданої Міністерством освіти і науки ліцензії ;

– перелік сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти (з числа наведених у пункті 16 цих Умов), які вступник подаватиме для вступу на обраний напрям підготовки (спеціальність) та/або вступних випробувань (у тому числі фахові вступні випробування, які встановлюються у вищих навчальних закладах, що готують фахівців з мистецтва, архітектури і фізичної культури для підготовки за цими галузями знань), форми проведення вступних випробувань, система оцінювання знань, порядок участі в конкурсі вступників, які за визначенням приймальної комісії мають право на зарахування до вищого навчального закладу за результатами особливих умов конкурсу;

– порядок організації конкурсу на відповідну форму навчання (за напрямами підготовки) та порядок зарахування вступників, які за інших рівних умов (набрали однаковий конкурсний бал) мають переважне право на зарахування;

– порядок конкурсного відбору та зарахування вступників на базі раніше здобутих освітньо-кваліфікаційних рівнів – кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, бакалавр;

– порядок і терміни розгляду заяв і документів, поданих іноземцями;

– порядок подання і розгляду апеляцій на результати вступних випробувань, що проведені вищим навчальним закладом;

– порядок проходження огляду медичної комісії вступниками до вищих навчальних закладів, що проводять підготовку фахівців для галузей, які потребують обов'язкового професійного медичного відбору, або проходження зазначеного огляду в інших медичних установах;

– порядок проходження обов'язкового випробування з іноземної мови, психологічного обстеження та оцінки рівня фізичної підготовки вступників до вищих військових навчальних закладів та до військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом;

– порядок прийому на навчання за освітньо-професійними програмами спеціаліста та магістра (перелік показників для конкурсного відбору визначається приймальною комісією).

10. Строки прийому документів, подання сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти (проведення вступних випробувань) та зарахування визначаються правилами прийому до вищого навчального закладу з урахуванням нижчезазначеного.

Прийом документів на денну форму навчання закінчується:

а) для вступу на навчання за освітньо-професійними програмами бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) :

20 червня – у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом (документ про здобуту повну загальну середню освіту та сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти подаються вступником при прибутті до вищого навчального закладу);

15 липня – у вищих навчальних закладах, яким надано статус національних;

22 липня – в інших вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації;

б) 29 липня - для вступу на навчання за освітньо-професійними програмами молодшого спеціаліста.

Конкурс сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти та вступні випробування (для визначених у пункті 16 цих Умов прийому категорій вступників) на денну форму навчання проводиться:

а) для вступу на навчання за освітньо-професійними програмами бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) :

з 1 липня – у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом;

з 16 липня – у вищих навчальних закладах, яким надано статус національних ;

з 23 липня – в інших вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації;

б) для вступу на навчання за освітньо- професійними програмами молодшого спеціаліста з 30 липня.

Зарахування на денну форму навчання проводиться:

а) для навчання за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) :

– до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом, - не пізніше 20 липня;

– до вищих навчальних закладів, яким надано статус національних, - не пізніше 5 серпня;

– до інших вищих навчальних закладів II – IV рівнів акредитації – не пізніше 10 серпня;

б) для навчання за освітньо-професійними програмами молодшого спеціаліста – не пізніше 15 серпня.

Прийом документів, проведення вступних випробувань та зарахування на навчання до вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, які є в структурі вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, можуть здійснюватися у строки, визначені приймальною комісією, у межах термінів, встановлених цими Умовами для даного вищого навчального закладу.

Прийом документів, проведення фахових вступних випробувань та зарахування на навчання за освітньо-професійними програмами спеціаліста та магістра проводяться до 5 серпня (за згодою Міністерства освіти і науки України, наданою на прохання керівників цих закладів, – до 30 серпня).

Конкурс вступників на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб у державних і комунальних вищих навчальних закладах розпочинається після виконання вищим навчальним закладом державного замовлення за відповідними напрямками підготовки (спеціальностями), за якими вищим навчальним закладом оголошено прийом на навчання за кошти державного бюджету. Прийом документів та сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти (проведення вступних випробувань) на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, можуть бути подовжені за рішенням приймальної комісії. Зарахування здійснюється не пізніше 30 серпня.

Строки прийому документів та сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти, проведення вступних випробувань на навчання без відриву від виробництва (вечірнє, заочне) устанавлює вищий навчальний заклад. Прийом документів розпочинається не раніше ніж за 30 днів до початку вступних випробувань. Зарахування проводиться не пізніше ніж через 10 днів після закінчення вступних випробувань. Додатковий прийом документів, проведення вступних випробувань та зарахування на підготовку за напрямками підготовки (спеціальностями), які передбачають сезонний характер роботи, може здійснюватися за згодою Міністерства освіти і науки України.

Зарахування до екстернату проводиться згідно з Положенням про організацію екстернату у вищих навчальних закладах України, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 08.12.95 № 340, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03.01.96 за № 1/1026.

11. Вступники особисто подають заяву про вступ до вищого навчального закладу, у якій вказують напрям підготовки (спеціальність – у разі вступу на спеціальності медичного та ветеринарно-медичного спрямувань або на навчання за програмами молодшого спеціаліста, спеціаліста, магістра), форму та джерела фінансування навчання.

Вступники з числа цивільної молоді, які виявили бажання вступити до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для

проходження військової служби за контрактом, для оформлення особової справи кандидата на навчання подають заяву до районного (міського) військового комісаріату за місцем проживання у період з 1 січня до 1 червня року вступу.

Вступники з числа військовослужбовців подають рапорт за командою з 1 лютого до 1 квітня року вступу.

До заяви вступник додає:

- документ державного зразка про повну загальну середню освіту (документ про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень або документ про базову загальну середню освіту) і додаток до нього, за особистим вибором оригінал або завірену ксерокопії;
- медичну довідку за формою 086-У (оригінал або її завірену копію);
- 6 фотокарток розміром 3 x 4 см.
- сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (оригінали або завірені копії) з предметів, що відповідають переліку вступних випробувань, наведеному у пункті 16 цих Умов і визначені правилами прийому вищого навчального закладу, для участі у конкурсі щодо вступу на обраний вступником напрям підготовки (спеціальність).

Усі ксерокопії документів завіряються за оригіналом вищим навчальним закладом, до якого вони подаються, або в установленому порядку.

Для вступу на місця державного замовлення призери IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін та учасники міжнародних олімпіад, які мають право на зарахування без вступних випробувань, подають оригінали всіх документів.

Паспорт (свідоцтво про народження для осіб, які за віком не мають паспорта), військовий квиток (посвідчення про приписку до призовної дільниці), оригінал документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, оригінал сертифіката (сертифікатів) та оригінал медичної довідки за формою 086-У (при поданні їх копій) вступник пред'являє особисто.

Інші документи подаються вступником, якщо він претендує на пільги, встановлені чинним законодавством України або викликані обумовленими обмеженнями для вступу на навчання за відповідними напрямами підготовки (спеціальностями), установленими нормативно-правовими актами, у терміни, визначені для подання документів.

12. Особи, які беруть участь у конкурсі щодо зарахування до декількох вищих навчальних закладів або декількох напрямів підготовки (спеціальностей) в одному вищому навчальному закладі, у п'ятиденний термін після вступних випробувань та оголошення списку осіб, рекомендованих до зарахування на навчання за державним замовленням, а також за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів, зобов'язані подати оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, медичної довідки та сертифіката (сертифікатів) до приймальної комісії вищого навчального закладу (відбіркової комісії структурного підрозділу вищого навчального закладу), у якому вони вирішили навчатись за державним замовленням.

При вступі абітурієнта для одночасного навчання за двома освітньо-професійними програмами за напрямами підготовки або спеціальностями (в одному або різних вищих навчальних закладах за різними формами навчання) оригінал документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, додатка до нього державного зразка а також оригінали сертифіката (сертифікатів) Українського центру оцінювання якості освіти, медичної довідки зберігаються у вищому навчальному закладі за місцем навчання за кошти державного бюджету або за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів протягом усього терміну навчання.

Особи, які в установлений термін (п'ять днів) не подали до приймальної (відбіркової) комісії оригіналів документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, додатка до нього державного зразка, медичної довідки та сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти, утрачають право зарахування на навчання за кошти державного бюджету, а також на навчання за рахунок пільгових довгострокових кредитів.

Для зарахування на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб вступник має право подати до приймальної (відбіркової) комісії завірені ксерокопії документа про освітній

(освітньо-кваліфікаційний) рівень державного зразка та додатка до нього, копії сертифіката (сертифікатів) Українського центру оцінювання якості освіти та медичної довідки за умови його одночасного навчання у цьому або іншому навчальному закладі за іншою освітньо-професійною програмою і формою навчання. Зазначені ксерокопії документів зберігаються у вищому навчальному закладі протягом усього терміну навчання разом з оригіналом довідки вищого навчального закладу, у якому зберігаються оригінали документів.

Довідка видається на вимогу студента вищим навчальним закладом, у якому зберігаються оригінали вищезазначених документів.

13. Особи, які вступають до вищих навчальних закладів на підготовку, що фінансується з коштів державного бюджету, на умовах цільового прийому згідно з установленими квотами додають направлення, видане відповідними органами управління Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (для закладів I-II рівнів акредитації – відповідними органами управління районних державних адміністрацій), а також міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами, організаціями, установами, що уклали угоди з вищими навчальними закладами відповідно до Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

14. Для вступу на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки молодшого спеціаліста, бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) вступники, які атестовані з української мови, подають сертифікат Українського центру оцінювання якості освіти з цього предмета з результатами оцінювання знань у поточному році.

Для осіб, які не вивчали (не атестовані) української мови, приймальна комісія з урахуванням наявності педагогічних і науково-педагогічних кадрів може встановлювати вступне випробування з тієї мови, оцінки з якої виставлені в документі про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень.

Вступники до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом, обов’язково складають вступне випробування з іноземної мови, проходять психологічне обстеження та оцінку рівня їх фізичної підготовки.

15. У правилах прийому до вищого навчального закладу незалежно від конкурсу при вступі на певний напрям підготовки (спеціальність) можуть установлюватись особливі умови участі в конкурсі та форми проведення вступних випробувань (співбесіда, попереднє тестування, творчі конкурси, спортивні змагання, олімпіади, атестаційні іспити тощо). Ці особливі умови можуть установлюватись для таких осіб, які досягли високих успіхів у фаховому навчанні. Зарахування таких осіб на навчання проводиться після рекомендації приймальною комісією вищого навчального закладу за умови подання ними в установлені терміни до приймальної комісії сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти з оцінками (кількістю балів) не нижче 4 балів за 12-бальною шкалою оцінювання або 124 балів за 100-бальною шкалою оцінювання (крім вступників на базі основної школи):

– випускників старшої школи (повна загальна середня освіта), нагороджених золотою або срібною медаллю;

– випускників старшої школи, нагороджених похвальною грамотою ”За особливі досягнення у вивченні окремих предметів”, якщо вони вступають на напрями підготовки (спеціальності), для яких профільними є вступні випробування з цих предметів;

– випускників основної школи (базова загальна середня освіта), які мають свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою (при вступі на навчання на основі базової загальної середньої освіти);

– випускників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів, які отримали дипломи з відзнакою;

– призерів III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук з базових предметів і спеціальних дисциплін та призерів III етапу Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності учнів випускних курсів професійно-технічних навчальних закладів;

– переможців II туру Всеукраїнського конкурсу творчих учнівських робіт “Учитель – моє покликання” при вступі на спеціальності напряму “педагогічна освіта”;

– випускників системи довузівської підготовки вищого навчального закладу, а також випускників коледжів, технікумів, училищ, професійно-технічних навчальних закладів, гімназій, ліцеїв і середніх загальноосвітніх шкіл, що входять до навчальних комплексів на базі цих вищих навчальних закладів або мають з ними відповідні угоди.

Кількість місць для цих осіб устанавлюється прийнятною комісією вищого навчального закладу і не повинна перевищувати 40% від загального обсягу державного замовлення, доведеного вищому навчальному закладу. У вищих навчальних закладах, у яких здійснюється підготовка за галузями знань: природничі науки, інженерія, будівництво та архітектура, транспорт – до 60% від загального обсягу державного замовлення, доведеного вищому навчальному закладу за цими галузями знань (або відповідно ліцензійного обсягу під час прийому на навчання за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб).

16. Для конкурсного відбору вступників зараховуються результати зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти, підтвержені сертифікатами Українського центру оцінювання якості освіти з відповідних предметів з результатами оцінювання знань у поточному році (за шкалами оцінювання від 1 до 12 балів та від 100 до 200 балів). Сертифікати нижче встановленого рівня (4 бали за 12-бальною шкалою оцінювання або 124 балів за 100-бальною шкалою оцінювання) вищими навчальними закладами не приймаються.

При вступі на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки молодшого спеціаліста (на базі повної загальної середньої освіти) та бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) подання сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти з результатами проходження у поточному році незалежного оцінювання є обов’язковим.

Перелік сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти визначаються Правилами прийому до вищого навчального закладу (не більше трьох разом із сертифікатом з української мови і літератури) з числа предметів, з яких Український центр оцінювання якості освіти проводитиме зовнішнє незалежне оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти: українська мова та література, зарубіжна література, історія України, всесвітня історія, математика, біологія, фізика, хімія, географія, основи економіки, основи правознавства.

Категорія вступників з числа військовослужбовців, звільнених з військової служби в рік вступу до вищого навчального закладу, бере участь у конкурсі щодо зарахування на навчання на власний вибір - з оцінками (кількістю балів) сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти або з оцінками (кількістю балів) вступних випробувань, з предметів, визначених правилами прийому вищого навчального закладу.

Категорії осіб з обмеженими фізичними можливостями (інваліди 1 та 2 груп), для яких Український центр оцінювання якості освіти не може забезпечити проходження незалежного зовнішнього оцінювання навчальних досягнень, складають вступні випробування у вищому навчальному закладі у формі співбесіди.

Програми творчих конкурсів (для вступу на навчання до вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців з мистецтва, архітектури, фізичної культури) та випробувань з іноземної мови (для вступу на навчання до вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців з філології (із зазначенням іноземної мови), міжнародних відносин, міжнародної економіки, менеджменту, аеронавігації, морського та річкового транспорту, розробляються вищими навчальними закладами і затверджуються міністерствами (іншими центральними органами виконавчої влади), у підпорядкуванні яких вони перебувають, але не пізніше як за чотири місяці до початку прийому документів. Не

допускається введення до вступних випробувань питань, що виходять за межі зазначених програм.

При прийомі на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки спеціаліста, магістра, а також при прийомі на навчання за скороченими термінами підготовки молодшого спеціаліста, бакалавра програми фахових вступних випробувань визначає вищий навчальний заклад.

17. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у зазначений за розкладом час, а також ті, знання яких було оцінено балами, нижче встановленого рівня (4 бали за 12-бальною шкалою оцінювання або 124 балів за 100-бальною шкалою оцінювання знань), та ті, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях і в конкурсі не допускаються.

18. Зараховуються до вищого навчального закладу без складання вступних випробувань за умови подання сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти з оцінками (кількістю балів) не нижче встановленого цими умовами рівня:

- учасники міжнародних олімпіад за умови, якщо вони вступають на напрями підготовки (спеціальності), для яких профільним є предмет зазначений у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступне випробування з предмета), з якого вони були учасниками олімпіад;
- призери (особи, нагороджені дипломами I-III ступенів) IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін за умови, якщо вони вступають на напрями підготовки (спеціальності), для яких профільним є вступне випробування з предмета, з якого вони є призерами олімпіад. Якщо число поданих заяв від призерів IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін на певний напрям підготовки (спеціальність) перевищує 50% від обсягу державного замовлення, доведеного вищому навчальному закладу на цей напрям підготовки (спеціальність), зарахування за рішенням приймальної комісії може проводитись відповідно до пункту 15 цих Умов;
- призери Всеукраїнських конкурсів професійної майстерності медичних (фармацевтичних) навчальних закладів I-II рівнів акредитації при вступі до вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів IV рівня акредитації.

Учасникам міжнародних олімпіад, переможцям III-IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових предметів, конкурсів фахової майстерності та Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України дозволяється зараховувати як профільні зокрема такі навчальні предмети:

- інформатика та обчислювальна техніка – при вступі на напрями “прикладна математика”, “інформатика”, “системний аналіз”, “комп’ютерні науки”, “комп’ютерна інженерія”, “програмна інженерія”;
- трудове навчання – при вступі на напрями “технологічна освіта”, “професійна освіта”;
- основи економіки – при вступі на напрями підготовки галузі знань “економіка та підприємництво”;
- екологія – при вступі на напрями підготовки “екологія”, “біологія”, “хімія”.

Названі предмети можуть зараховуватись також при вступі цих осіб на інші напрями підготовки (спеціальності), якщо вони визначені вищими навчальними закладами.

19. За умови подання сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти з оцінками (кількістю балів) не нижче встановленого цими умовами рівня за наслідками співбесіди зараховуються до вищого навчального закладу особи, яким Законом України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” надане таке право.

Програму співбесіди із зазначеними категоріями осіб затверджує голова приймальної комісії.

20. Дія пунктів 15, 18 стосовно учасників, призерів та переможців Всеукраїнських олімпіад і конкурсів поширюється відповідно тільки на учасників, призерів та переможців олімпіад, що проводилися Міністерством освіти і науки, які під час проведення олімпіад (конкурсів) навчались у поточному навчальному році в 11-х, 12-х класах старшої школи та на випускних курсах професійно-технічних навчальних закладів – при вступі до вищих навчальних закладів на базі повної загальної середньої освіти або в 9-х класах – при вступі до вищих навчальних закладів на основі базової загальної середньої освіти.

21. Особи, які вступають на навчання за освітньо-професійними програмами бакалаврів на базі здобутих освітньо-кваліфікаційних рівнів (кваліфікованого робітника, молодшого спеціаліста) відповідного напрямку на навчання зі скороченими термінами підготовки, приймаються на перший (за скороченою програмою) або старші курси (на програму з нормативним терміном навчання). Прийом зазначеної категорії вступників здійснюється за умови навчання за інтегрованими навчальними планами за фаховими вступними випробуваннями.

22. Поза конкурсом при поданні сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти (одержанні оцінок на вступних випробуваннях) не нижче встановленого цими Умовами рівня зараховуються:

- особи, яким Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” надане таке право;
- діти-сироти та діти, які залишилися без піклування батьків;
- інваліди I та II груп та діти-інваліди віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраним напрямом (спеціальністю);
- особи, яким Законом України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” надане таке право;
- діти, чиї батьки загинули або стали інвалідами на вугледобувних підприємствах, при вступі на навчання за гірничими спеціальностями;
- діти військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань, працівників правоохоронних органів, які загинули під час виконання службових обов’язків;
- особи, яким Законом України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” надане таке право при вступі до вищих військових навчальних закладів та військових підрозділів вищих навчальних закладів.

23. За рекомендацією органів охорони здоров’я та соціального захисту населення приймальна комісія розглядає питання про можливість зарахування до вищих навчальних закладів понад державне замовлення за результатами співбесіди з правом навчання за місцем проживання інвалідів, які неспроможні відвідувати навчальний заклад, а також створює умови для проходження ними курсу навчання за екстернатною формою.

24. Особи, допущені приймальною комісією до участі у конкурсі щодо зарахування на навчання, беруть участь у конкурсі з урахуванням кількості балів, зазначених у сертифікатах Українського центру оцінювання якості освіти та/або оцінок вступних випробувань з предметів, визначених приймальною комісією для вступу на певний напрям підготовки (спеціальність), якщо інше не передбачене законодавством України та цими Умовами.

Оцінювання знань вступників на вступних випробуваннях вищого навчального закладу повинно здійснюватися за шкалою незалежного оцінювання Українського центру оцінювання якості освіти.

За інших рівних умов переважне право на зарахування до вищих навчальних закладів мають :

- особи, яким Законом України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” (із змінами) надане таке право;
- особи, яким надане таке право відповідно до Указу Президента України від 21.02.2002 № 157 “Про додаткові заходи щодо посилення турботи про
- захисників Вітчизни, їх правового і соціального захисту, поліпшення військово-патріотичного виховання молоді”;
- особи, яким надане таке право відповідно до Указу Президента України від 12.09.2007 № 849 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 вересня 2007 року “Про основні напрями фінансового забезпечення заходів щодо підвищення життєвого рівня населення у 2008 році”.

25. Відповідно до розрахункової суми набраних балів за окремим конкурсом зараховуються на навчання за освітньо-професійними програмами молодших спеціалістів, бакалаврів (спеціалістів, магістрів медичного спрямування) :

- на цільові місця особи, які мають цільове направлення згідно з постановою Кабінету Міністрів від 29.06.99 № 1159 “Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості” (із змінами);
- на місця, що визначаються відповідним щорічним наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства оборони України, до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом, випускники поточного року Київського військового ліцею та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою.

Особи, які не зараховані на цільові місця за окремим конкурсом, можуть брати участь у конкурсі на загальних засадах.

26. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені вищим навчальним закладом, розглядає апеляційна комісія цього вищого навчального закладу, склад та порядок роботи якої затверджується наказом його керівника.

27. Особи, які без поважних причин не приступили до занять протягом 10 днів від дня їх початку, відраховуються з вищого навчального закладу. На звільнені при цьому місця може проводитися додаткове зарахування за конкурсом осіб, які подали сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (успішно склали вступні випробування) до цього чи іншого вищого навчального закладу і не пройшли за конкурсом на навчання.

28. Роботи вступників, які не зараховані до вищих навчальних закладів, зберігаються 1 рік, потім знищуються, про що складається акт. Якщо такий вступник рекомендований до зарахування до іншого навчального закладу за результатами поточних вступних випробувань, то його вступні роботи надсилаються до цього вищого навчального закладу за відповідним запитом.

29. Усі питання, пов’язані з прийомом до вищого навчального закладу, розв’язуються приймальною комісією. Інформація про правила прийому, ліцензійні обсяги прийому, а також щодо прийому за державним замовленням, у тому числі про кількість місць, що виділені для цільового прийому, повинна своєчасно оприлюднюватися. Рішення приймальної комісії повинні своєчасно доводитися до відома вступників засобами наочної інформації.

Директор
департаменту вищої освіти

Я.Я. Боллюбаш